

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA**

**BUNGE LA TANZANIA**

KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA KATIBA NA SHERIA

---

**MAONI NA USHAURI WA KAMATI YA KUDUMU YA  
BUNGE YA KATIBA NA SHERIA KUHUSU MUSWADA WA  
SHERIA YA MAREKEBISHO YA SHERIA MBALIMBALI  
(NA. 4) WA MWAKA 2021 (*THE WRITTEN LAWS  
MISCELLANEOUS AMENDMENTS*) ACT, (NO. 4) 2021)**

*(Imetolewa chini ya Kanuni ya 99(5))*

---

**SEPTEMBER, 2021**

# YALIYOMO

1.0	UTANGULIZI .....	1
1.1	Hatua ya kupokea Maoni ya Wadau .....	2
1.2	Sheria Zinazopendekezwa Kufanyiwa Marekebisho .....	3
2.0	UCHAMBUZI WA MUSWADA .....	4
2.1	Maudhui ya Jumla .....	444
2.2	Masuala Mahsusi ya Kiuchambuzi yaliyobainika.....	5
2.3	Dosari za uandishi wenye Mantiki .....	7
3.0	MAONI NA USHAURI WA KAMATI.....	8
3.1	Masuala Mahsusi ( <i>Special Issues</i> ).....	8
3.2	Dosari za kiuandishi wa Mantiki.....	9
3.3	Ushauri wa Jumla.....	10
4.0	HITIMISHO .....	11

**MAONI NA USHAURI WA KAMATI YA KUDUMU YA BUNGE YA  
KATIBA NA SHERIA KUHUSU MUSWADA WA SHERIA YA  
MAREKEBISHO YA SHERIA MBALIMBALI (NA. 4) WA MWAKA  
2021 (*THE WRITTEN LAWS MISCELLANEOUS AMENDMENTS*)  
*ACT, (NO. 4) 2021*)**

---

**1.0 UTANGULIZI**

**Mheshimiwa Spika**, kwa mujibu ya Kanuni ya 99(5) ya Kanuni za Kudumu za Bunge, Toleo la Juni, 2020, naomba kuwasilisha Maoni ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Katiba na Sheria kuhusu Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria Mbalimbali (Na. 4) wa Mwaka 2021 (*The Written Laws Miscellaneous Amendments*) Act, No.4 of 2021).

**Mheshimiwa Spika**, Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria Mbalimbali (Na. 4) wa Mwaka 2021 (*The Written Laws Miscellaneous Amendments*) Act, (No. 4)2021 ulisomwa Bungeni Mara ya kwanza tarehe 30 Juni , 2021 wakati wa Kikao cha Sitini na Mbili cha Mkutano wa Tatu wa Bunge wa Bunge la Kumi na Mbili.

**Mheshimiwa Spika**, kwa mujibu wa Kanuni ya 97(1) ikisomwa pamoja na Kanuni ya 136(14) na Kifungu cha 7(1) (b) cha Nyongeza ya Nane ya Kanuni za Kudumu za Bunge uliuleta Muswada huo kwenye Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Katiba na Sheria ili ufanyiwe uchambuzi na kujadiliwa mapema

iwezekanavyo. Naomba kulijulisha Bunge lako tukufu kuwa Kamati iliujadili Muswada huu kwa kuzingatia Kanuni za Kudumu za Bunge.

**Mheshimiwa Spika**, kutokana na maudhui na umuhimu wa Muswada huo Kamati iliwaalika Wadau mbalimbali kwa ajili ya kutekeleza matakwa ya Kanuni ya 97(2) ya Kanuni za Kudumu za Bunge. Hivyo, Jumla ya Taasisi Sita (6) zisizokuwa za Kiserikali (CSOs) ziliwakilishwa na jumla ya Watendaji Arobaini ambao walifika mbele ya Kamati tarehe 19 Agosti, 2021 kwa ajili ya kutoa maoni yao kuhusu Sheria mbalimbali zinazopendekezwa kurekebisha na Muswada huu. Majina ya taasisi hizo yamebainishwa katika taarifa hii.

#### 1.1 **Hatua ya kupokea Maoni ya Wadau**

**Mheshimiwa Spika**, kama nilivyotangulia kubainisha hapo juu, Kamati ilipima na kubaini umuhimu wa maoni ya Wadau mbalimbali wanaoguswa na Muswada huu, na hivyo, kwa kuzingatia masharti ya Kanuni ya 97(2) ya Kanuni za Kudumu za Bunge, na kwa kushirikiana na Ofisi ya Katibu wa Bunge, taasisi Kumi zisizo za kiserikali zilitumiwa barua za Mialiko ambapo Jumla ya Watendaji Arobaini (40) kutoka taasisi sita (6) zilizothibitisha kushiriki, walifika mbele ya Kamati kwa ajili ya kuwasilisha maoni yao. Majina ya Taasisi hizo ni:-

- (i) Chama cha Wanasheria Tanganyika (*Tanganyika Law Society*;
- (ii) Kituo cha Sheria na Haki za Binadamu (*Legal and Human Rights Centre*)-LHRC;
- (iii) TWaweza;
- (iv) HAKI RASLIMALI;
- (v) Tanzania Mobile Network Operatoters; na
- (vi) *Tangible Initiatives For Local Development (TIFLD)*.

**Mheshimiwa Spika**, naomba kuwashukuru wadau wetu wote kwa ushiriki wao pamoja na maoni yao yenye tija ambayo yameiwezesha Kamati kupambanua masuala ya msingi katika kuchambua na kushauri ipasavyo kuhusu maeneo mbalimbali yenye kuhitaji maboresho kwenye Muswada huu.

## 1.2 **Sheria Zinazopendekezwa Kufanyiwa Marekebisho**

**Mheshimiwa Spika**, Mtoa Hoja alieleza Kamati Kuwa, Muswada wa Sheria ya Marekebisho ya Sheria mbalimbali Namba 4 wa Mwaka 2021 [*The Written Laws (Miscellaneous Amendments) (No.4) Act, 2021*] unapendekeza kufanya marekebisho katika Sheria Kumi na Tatu (13) kwa madhumuni ya kuondoa mapungufu au kutatua changamoto ambazo zimejitokeza wakati wa utekelezaji wa Sheria hizo.

**Mheshimiwa Mwenyekiti**, Sheria zinazopendekezwa kufanyiwa marekebisho kupitia Muswada huu ni kama ifuatavyo-

- (i) Sheria ya Mawasiliano ya Kieletroniki na Posta, Sura ya 306 [*The Eletronic and Postal Communications Act, (CAP 306)*];
- (ii) Sheria ya Stahili na Mafao ya Kustaafu ya Majaji, Sura ya 424 [*The Judges (Remuneration and Terminal Benefits Act, (CAP 424)*];
- (iii) Sheria ya Idara ya Bohari ya Dawa, Sura ya 70, [*The Medical Stores Department Act, (Cap 70)*];
- (iv) Sheria ya Madini, Sura 123 [*The mining Act, (Cap 123)*];
- (v) Sheria ya Baraza la Taifa la Elimu ya Ufundi, Sura ya 129 [*The National Council for Technical Education Act, (CAP 129)*];
- (vi) Sheria ya Mfuko wa Taifa wa Bima ya Afya, (Sura 395) [*The National Health Insurance Fund Act, (Cap 395)*];

- (vii) Sheria ya Uratibu wa Ajira za Wageni, Sura ya 436 [*The Non-citizens (Employment Regulation Act (Cap. 436)*);
- (viii) Sheria ya Mafao ya Kustaafu ya Viongozi wa Kisiasa, Sura ya 225 [*The Political Service Retirement Benefits Act, (Cap 225)*];
- (ix) Sheria ya Uwazi na Uwajibikaji katika Rasilimali za Madini, Mafuta na Gesi Asilia, Sura ya 447 [*The Tanzania Extractive Industries (Transparency and Accountability) Act, (Cap.447)*];
- (x) Sheria ya Shirika la Posta Tanzania, Sura ya 303 [*The Tanzania Postal Corporation Act, (Cap 303)*];
- (xi) Sheria ya Huduma za Mawasiliano kwa Wote, Sura ya 422 [*The Universal Communications Service Access Act, (Cap.422)*];
- (xii) Sheria ya Elimu na Mafunzo ya Ufundi Stadi, Sura ya 82 [*The Vocational Education and Training Act, (Cap. 82)*] na
- (xiii) Sheria ya Mfuko wa Fidia kwa Wafanyakazi, Sura ya 263 [*The Workers Compensation Act, (CAP 263)*].

## **2.0 UCHAMBUZI WA MUSWADA**

### **2.1 Maudhui ya Jumla**

**Mheshimiwa Spika**, Kamati imefanya uchambuzi kwa kupitia sehemu Kumi na Nne za Muswada huu wenye jumla ya Sheria Kumi na Tatu (13) ambazo zina jumla ya ibara za marekebisho themanini na Moja (81) ambapo, Kamati imeridhishwa na nia njema ya Serikali kuhusu kuzifanyia marekebisho sheria hizi kwa lengo la kuboresha utekelezaji wake kama alivyoeleza Mtoa Hoja.

Hata hivyo, Kamati ilifanya uchambuzi wa kina na kubaini masuala mahsusi Matatu(3) ambayo ndiyo yaliyoibua

mjadala baina ya Wadau, Kamati na Serikali, pamoja na masuala ya kiuandishi wa Mantiki kwenye baadhi ya Ibara za Muswada huu, ambayo ni maoni ya Kamati kuwa, masuala hayo yataliwezesha Bunge lako Tukufu kushauri ipasavyo kuhusu namna bora ya kuboresha baadhi ya maudhui ya Muswada huu, ili kuleta ufanisi wa utekelezaji wa Sheria hizo.

## 2.2 **Masuala Mahsusi ya Kiuchambuzi yaliyobainika**

**Mheshimiwa Spika**, kwa lengo la kuliwezesha Bunge lako Tukufu kubaini maeneo ya kisheria yenye hoja mahsusi kwa ajili ya kushauri ipasavyo, Kamati ilichambua na Kujadili jumla ya Ibara 81 zilizo kwenye Muswada huu na kubaini kuwa, jumla ya ibara Nne (4) zilihitaaji kufanyiwa maboresho ya kina na Ibara Mbili(2) zilihitaaji kufutwa kabisa na kuondolewa kwenye hoja za Muswada huu kutokana na mantiki ya maudhui ya ibara hizo kukosa uhalisia wa utekelezaji wake kwenye Jamii.

**Mheshimiwa Spika, kwa msingi huo wa uchambuzi, naomba kulitaarifu Bunge lako Tukufu kuwa**, hadi Kamati inakamilisha uchambuzi wa Muswada huu, jumla ya Sheria Sita(6) kati ya Sheria Kumi na Tatu(13) zilizomo kwenye Muswada huu zilifanyiwa maboresho makubwa, kama inavyoonekana kwenye Jedwali la Marekebisho ya Serikali. Aidha, kutokana na uchambuzi huo, **jumla ya masuala Mahsusi Matatu (3) yaliibua mjadala wa kipekee**. Masuala hayo ni haya yafuatayo:-

- a) Kukosekana kwa uhalisia wa viwango vya adhabu vinavyopendekezwa kwenye Sheria ya Madini Sura ya 123, katika ibara ya 25 na 28, ambapo Kamati ilikuwa na maoni mawili yafuatayo:-
  - (i) Masharti ya riba inayotokana na mtu kuchelewa kulipa faini katika ufililishaji iwekwe katika sheria badala ya

kuwekwa katika kanuni kama inavyopendekezwa na Serikali, na

- (ii) Mtuhumiwa akishakubali kufifilisha makosa yake, awe na haki ya kutumia matokeo ya Ufifilishaji kama kinga yakutoshitakiwa tena kwa kosa hili hilo Mahakamani.

**Mheshimiwa Spika, Maoni ya Kamati ni kuwa, mazingira hayo yasiporekebishwa yanaweza kuchochea vitendo vya rushwa kwa watoa haki na hivyo kuwaumiza wananchi;**

- b) Ibara ya 42 inapendekeza uhiari wa kisheria katika kuanzisha mfumo wa matumizi ya kiteknolojia katika kuomba vibali vya kazi katika **Sheria ya Uratibu wa Ajira za Wageni Sura ya 436**, bila kuzingatia ukweli kuwa, suala la matumizi ya tehamu ni la lazima kwa ufanisi zaidi wa shughuli za Serikali kwenye Jamii. Maoni ya Kamati ni kuwa, uhiari huo wa kisheria unaweza kulikwamisha Taifa lisiendane na mabadiliko ya kimfumo yanayotokea ndani na nje ya nchi katika kurahisisha utaratibu wa utoaji huduma kwenye taasisi za umma; na hivyo kuendeleza mfumo wa urasimu usio wa lazima unaoweza kuchelewesha uwekezaji nchini kutokana na utaratibu wa kuwasilisha maombi ya vibali kwa kutumia utaratibu wa nyaraka tu unaotumika kwa sasa, ambao kwa maoni ya Kamati utaratibu huo umepitwa na wakati; na
- c) **Marekebisho yaliyopendekezwa katika Ibara ya 58 yalihusu Shirika la Posta kupewa mamlaka ya upekee (*Exclusive rights*) kuwa ndicho chombo pekee cha kusafirisha vifurushi vyenye uzito kuanzia gm 500 hadi kg 10**, suala ambalo lilikataliwa na Kamati, kwasababu maudhui yake hayaendani na misingi ya soko huru la ushindani na hivyo utekelezaji wake ungeweza kuleta changamoto kubwa ya kuathiri ajira za kundi kubwa la Wananchi na kusababisha sintofahamu kwenye jamii ambayo ingekuwa ngumu kuipatia majibu. Aidha, Serikali haikuwa na uthibitisho wa kujitosheleza kuhusu uwezo wa Shirika la



Posta katika kutoa huduma ya kusafirisha vifurushi kwa utoshelevu unaotakiwa kwasasa.

***Hivyo, baada ya Majadiliano ya kina baina ya Serikali na Kamati, Serikali imeondoa sehemu hii na hivyo suala hili halitokuwa sehemu ya Hoja za Kamati kwa mujibu wa taarifa hii. Kamati inaishukuru Serikali kwa kuzingatia ushauri wa Kamati kwa ustawi wa Wananchi wetu.***

### 2.3 **Dosari za Uandishi wenye Mantiki**

**Mheshimiwa Spika,** pamoja na uchambuzi wa Kamati uliowezesha kubaini masuala mahsusi yaliyobainishwa hapo juu, pia kamati ilibaini dosari za kiuandishi ambazo kwa maoni ya Kamati, zinaathiri mantiki ya maudhui ya marekebisho yanayopendekezwa, na hivyo kupendekeza maboresho kwa lengo la kurahisisha utekelezaji wa vifungu hivyo. Dosari hizo ni kama ifuatavyo:-

- (i) Kukosekana kwa tafsiri ya neno "**Radio Communication Equipment**", ambapo maoni ya Kamati ni kuwa, kukosekana kwa tafsiri ya neno hilo kunaweza kusababisha usumbufu kwa Wananchi wakati wa utekelezaji wa Kifungu hiki, kwasababu neno '*equipment*' inaweza kuwa kitu chochote;
- (ii) Kukosekana kwa alama ya mkato(,) katika **Ibara ya 12** inayoongeza neno '*Production*' katika jina refu; na hivyo kuathiri maana iliyokusudiwa;
- (iii) Mapendekezo ya marekebisho katika **Ibara ya 28** yanaweka masharti ya ufifilishaji wa makosa lakini ibara hiyo haibainishi faida ya kufifilisha kosa kwa mtuhumiwa endapo atashitakiwa Mahakamani kwa kosa hilo hilo. Maoni ya Kamati ni kuwa, uandishi huo wa sheria unamnyima haki mtuhumiwa ya kutumia matokeo ya ufifilishaji kama kinga ya kutoshtakiwa tena kwa kosa hilohilo mahakamani;na

(iv) **Ibara ya 34** inayopendekeza kifungu kipyaa cha 23B ambacho kinaweka adhabu ya jumla isiyozidi milioni Tatu au kifungo kisichozidi miaka mitatu au vyote kwa pamoja pasipokubainisha adhabu ya chini kwa mujibu wa sheria ya adhabu ya chini (***The Minimum Sentence Act***) kwa ajili ya kuweka mfumo mzuri wa kisheria kwa utekelezaji bora wa kifungu hiki.

### **3.0 MAONI NA USHAURI WA KAMATI**

**Mheshimiwa Spika**, kama nilivyoeleza katika sehemu ya Maudhui na uchambuzi kwamba, Kamati inakubaliana na mependekezo ya marekebisho katika Muswada huu, kwa kuwa yanakusudia kuondoa mapufungu yaliyobainika wakati wa utekelezaji wa sheria hizo.

Hata hivyo, kama ilivyobainishwa hapo juu, kwamba, wakati wa uchambuzi, Kamati ilibaini masuala mahsusi matatu (3) ya kiuchambuzi ambapo, baada ya majadiliano ya kina, Serikali ilikubali kuondoa suala la tatu ambalo siyo hoja tena. Hivyo, naomba kuwasilisha maoni na ushauri wa Kamati kuhusu masuala ya msingi ambayo yalihatiji kujibiwa na Serikali kwa njia ya **Jedwali la Marekebisho** kama ifuatavyo:-

#### **3.1 Masuala Mahsusi (*Special Issues*)**

**Mheshimiwa Spika, Kamati ina shauri Bunge lako Tukufu kuridhia marekebisho yafuatayo:-**

- a) Ibara zote zinazopendekeza adhabu za kufifilisha makosa zifanyiwe marekebisho kwa kubainisha haki ya kinga kwa Mtuhumiwa Mahakamani ya

kutoshtakiwa kwa kosa hilo hilo ambalo tayari amelilipia adhabu yake; na

- b) Ibara ya 42 ifanyiwe marekebisho kwa kubainisha ulazima wa kisheria kwa Mamlaka inayohusika na utoaji wa Vibali vya Kazi, kutumia mfumo wa kieletroniki katika uratibu wa maombi ya vibali vya kazi kwa lengo la kurahisisha mfumo wa maombi ya vibali vya kazi kutoka ndani na nje ya nchi.

### 3.2 Dosari za kiuandishi

**Mheshimiwa Spika,** pamoja na Kamati kubaini masuala ya msingi yenye kuhitaji maboresho ya Bunge lako Tukufu, pia ilibaini baadhi ya dosari za kiuandishi ambazo zinahitaji maboresho ili kuleta mantiki ya maudhui ya marekebisho ya ibara hizo, na hivyo kuepusha usumbufu kwa wananchi wakati wa utekelezaji wa Sheria hizo.

**Hivyo, Kamati inashauri Bunge lako Tukufu kuridhia marekebisho ya uandishi wa kimantiki kama ifuatavyo:-**

- a) **Ibara ya 8** ifanyiwe marekebisho kwa kutoa tafsiri ya "**Radio Communication Equipment**", ili kuepusha usumbufu kwa Wananchi wakati wa utekelezaji wa Kifungu hiki, kwasababu neno "*equipment*" inaweza kuwa kitu chochote;
- b) **Ibara ya 12** ifanyiwe marekebisho ya kiuandishi kama kwa kuongeza maneno "and a comma(,)" kalbla ya neno "between" ili kuleta maana ya kimantiki iliyokusudiwa;
- c) **Ibara ya 28** ifanyiwe marekebisho kwa kubainisha faida ya kufifilisha kosa kwa mtuhumiwa endapo atashitakiwa Mahakamani kwa kosa hilo hilo ili awe na haki ya kutumia matokeo ya ufifilishaji kama kinga ya

kutoshtakiwa tena kwa kosa hilo hilo mahakamani; na

- d) **Ibara ya 34** ifanyiwe maboresho kwa kubainisha adhabu ya chini kwa kuzingatia sharia ya adhabu ya chini (***The Minimum Sentence Act***) kwa ajili ya utekelezaji bora wa kifungu hili; na
- e) Kamati imeridhia kufutwa kwa **ibara yote ya 68** kwasababu ya kuepusha usumbufu kwa wadau wakati wa utekelezaji wa marekebisho hayo ya Serikali.

**Mheshimiwa Spika**, naomba kulitaarifu Bunge lako Tukufu kuwa, Serikali ilizingatia ushauri wa Kamati kwa kuufanyia Marekebisho Muswada huu katika ibara zilizobainika kuwa na dosari kama inavyoonekana kwenye **Jedwali la Marekebisho** ambalo ni sehemu ya taarifa hii.

### 3.3 Ushauri wa Jumla

**Mheshimiwa Spika**, pamoja na ushauri wa Kamati uliotolewa hapo juu kuhusu masuala ya mahsusii ya kiuchambuzi yaliyobainika katika Muswada huu, pia kupitia mjadiliano ya Wadau pamoja na Serikali, Kamati iliweza kubaini masuala ya kuzingatiwa na Serikali wakati wa kutekeleza Sheria hizi, kama ifuatavyo:-

- a) Serikali ihakikishe inawashirikisha wadau wanohusika na Sheria inayokusudiwa kufanyiwa marekebisho au kutungwa kwa lengo la kuwasilisha Bungeni Miswada ya Sheria yenye mawazo jumuishi na hivyo kuondoa malalamiko ya Wadau kuhusu kutoshirikishwa wakati wa michakato ya maandalizi ya Miswada ya Serikali na hivyo kuepusha ukinzani usio kuwa wa lazima wakati wa utekelezaji wa Sheria hizo;
- b) Serikali ihakikishe kuwa, viwango vya adhabu na Tozo vinavyopendekezwa kwenye Miswada ya Sheria inavyowasilishwa Bungeni, viwe ni viwango vyenye uhalisia

wa hali halisi ya Wananchi wetu na vizingatie mazingira ya utekelezaji wake. Maoni ya Kamati ni kuwa, endapo misingi hiyo haitozingatiwa inaweza kuweka mazingira ya kuligombanisha Bunge na Wananchi wake na pia, uzingatiaji huo utaepusha ukinzani usiokuwa wa lazima wakati wa uchambuzi na utekelezaji wa Sheria hizo; na

- c) Serikali kupitia Wizara zinazohusika na utekelezaji wa ***Sheria ya Uwazi na Uwajibikaji katika Raslimali za Madini, Mafuta na Gesi Asilia (TEITA)***, ihakikishe inakaa na Wadau wote wanaohusika na utekelezaji wa Kamati ya TEITI kwa lengo la kubaini malalamiko yao kuhusu muundo na majukumu ya Kamati hiyo kwa mujibu wa Sheria kwa lengo la kuondoa dosari za kiutendaji baina ya Serikali na Wadau wanaohusika na Sekta ya uziduaji nchini. Aidha, yatokanayo na kikao hicho yawasilishwe kwenye Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Nishati na Madini kwa ajili ya kushauri ipasavyo;

#### **4.0 HITIMISHO**

**Mheshimiwa Spika**, kwa mara nyingine tena naomba nikushukuru sana wewe kwa kuuleta Muswada huu kwenye Kamati ya Katiba na Sheria ili iweze kuufanyia kazi, jukumu ambalo limetekelezwa na Kamati kwa wakati na kwa ufanisi uliokusudiwa.

**Mheshimiwa Spika**, namshukuru Mwanasheria Mkuu wa Serikali Mhe. Prof. Aderladus Lubango Kilangi, Mb, Waziri wa Katiba na Sheria, Mhe. Prof. Palamagamba Mwaluko Kabudi (Mb bila kumsahau Ndugu Onorius Njole Mwandishi Mkuu wa Sheria wa Serikali (CPD) kwa ushirikiano wao wa dhati katika kuyafanyia kazi maoni na mapendekezo ya Kamati.

**Mheshimiwa Spika**, naomba kuwashukuru Wadau wetu wote waliofika mbele ya Kamati kuwasilisha maoni yao kwaajili ya uboreshaji wa Muswada huo. Hakika, Kamati

ilifaidika sana na maoni yao ambao kwa kiasi kikubwa yaliwajengea uelewa zaidi Wajumbe katika kuchambua Muswada huu na kushauri ipasavyo.

**Mheshimiwa Spika,** Kwa namna ya pekee kabisa naomba niwashukuru wajumbe wa Kamati ya Katiba na Sheria kwa weledi, uvumilivu, umahiri na kujituma kwao wakati wa kuufanyia kazi Muswada huu na hatimaye kutoa mapendekezo ya msingi ya kuuboresha. Naomba Majina yao yaingizwe kwenye Kumbukumbu rasmi za Bunge **(HANSARD)** pamoja na taarifa yote hii inayowasilisha maoni ya Kamati. Majina ya Wajumbe hao ni:

1. Mhe. Najma Murtaza Giga, Mb. – **Makamu Mwenyekiti**
2. Mhe. Abdullah Ali Mwinyi, Mb. – Mjumbe
3. Mhe. Emmanuel Adamson Mwakasaka, Mb. – Mjumbe
4. Mhe. Wanu Hafidh Ameir, Mb.-Mjumbe
5. Mhe. Joseph Anania Tadayo, Mb.-Mjumbe
6. Mhe. Edward Olelekaita Kisau, Mb -Mjumbe
7. Mhe. Zainabu Athumani Katimba, Mb,-Mjumbe
8. Mhe. Ng’wasi Damas Kamani, Mb,-Mjumbe
9. Mhe. Lemburis Saputu Mollel Noah, Mb, -Mjumbe
10. Mhe. Asha Abdallah Juma, Mb, -Mjumbe
11. Mhe. Elibariki Immanuel Kingu, Mb, -Mjumbe
12. Mhe. Omar Ali Omar, Mb, -Mjumbe
13. Mhe. Suma Ikenda Fyandomo, Mb, -Mjumbe
14. Mhe. Joseph Kizito Mhagama, Mb, -Mjumbe
15. Mhe. Salum Mohammed Shaafi, Mb.-Mjumbe
16. Mhe. Ahmed Juma Ngwali Dedi, Mb,-Mjumbe
17. Mhe. Agnesta Lambert Kaiza, Mb,-Mjumbe
18. Mhe. Yahaya Omary Massare, Mb,-Mjumbe
19. Mhe. Jacqueline Ngonyani Msongozi, Mb, -Mjumbe
20. Mhe. Hussein Nassor Amar, Mb, -Mjumbe
21. Mhe. Khadija Shaaban Taya, Mb,-Mjumbe
22. Mhe. Agnes Elias Hokororo, Mb-Mjumbe

**Mheshimiwa Spika**, namshukuru sana Katibu wa Bunge Ndg. Nenelewa J. Mwihambi, *ndc* kwa Uongozi thabiti uliofanikisha uchambuzi wa Muswada huu na uratibu wa shughuli za Kamati hii. Nawashukuru pia Watumishi wote wa Ofisi ya Bunge wakiwemo Mkurugenzi wa Idara ya Kamati za

Bunge Ndg. Athuman Hussein, *ndc*, Mkurugenzi Msaidizi Ndg. Gerald S.Magili, na Wanasheria wa Bunge, Ndg. Maria Mdulugu, Ndg. Thomas Shawa na Ndg. Rehema Lazarus Kipera.

Kipekee kabisa nawashukuru sana Katibu wa Kamati ya Katiba na Sheria Ndg. Stanslaus Kagisa pamoja na Msaidizi wa Kamati Ndg. Yohana Mwakibibi waliofanikisha kazi ya uchambuzi, ushauri na uratibu wa shughuli za Kamati.

***Mheshimiwa Spika, baada ya maelezo yote hayo, Kamati inalishauri Bunge lako Tukufu kuukubali, kuujadili na kuupitisha Muswada huu kwa utekelezaji bora zaidi wa sheria hizo na kwa manufaa mapana ya Taifa letu.***

**Mheshimiwa Spika,** naomba kuwasilisha na naunga mkono hoja.



Najma Murtaza Giga, Mb

**MAKAMU MWENYEKITI  
KAMATI YA BUNGE YA KATIBA NA SHERIA  
2 SEPTEMBER, 2021**